

דף עמדה בנושא הצעת חוק צער בעלי חיים (תיקון – איסור שחיטת בעלי חיים זה לעיני זה או בחיפזון)

רקע

במציאות הנוכחית בכלל המשחטות בישראל, נשחטים מדי יום אלפי בעלי חיים. השחיטה הזו נעשית במהירות רבה, ובאופן שבעלי החיים רואים בשחיטת חבריהם. דבר זה מנוגד לכאורה, להלכה המופיעה בשולחן ערוך ובפוסקים נוספים, בדבר ההשפעה שיש לשחיטת בעל חיים אחד על חברו, הנוכח במקום בשעת השחיטה, השפעה שיכולה להטריף את בעל החיים.

מטרת הצעת החוק

הצעת החוק באה לקבוע, כי לא יחזיק אדם בעל חיים באופן שבעל החיים יכול לחזות בפעולת השחיטה של בעל חיים אחר, וכן שלא יהיה ניתן לשחוט עופות בקצב העולה על ארבע עופות לדקה. בדברי ההסבר לחוק מובאים מקורות הלכתיים התומכים בגישה זו.

מחקרים לגבי שחיטת בע"ח בפני חברו

מבדיקות רבות שנערכו בעשרות השנים האחרונות, ביחס לשחיטה כשרה ללא הימום, עלה שלא רואים כל תגובת פחד או מצוקה אצל בעלי חיים ששוחטים בעלי חיים אחרים בפניהם. מחקרים אלו נעשו הן לפני כ-40 שנה וכן בזמן האחרון באנגליה, ומסקנתם שם היא, שאין סיבה לאסור מבחינה חוקית שחיטת בעל חיים בפני חברו.

השלכה הלכתית של מחקרים אלו

מבחינה הלכתית, אם ישנה ודאות שרובן המוחלט של הבהמות אינן טריפות, קיימת להן 'חזקת כשרות' ואין צורך לבדוק כל בהמה בנפרד. לכן, מכיוון שבעשרות השנים האחרונות מיליארדי עופות נשחטו בארץ בפני חבריהן, וכן מיליוני בעלי חיים אחרים, ולא נמצאו כלל הצטמקות בריאות, הרי שבאופן השחיטה כיום אין בעיה של שחיטת האחד לפני חברו. (יתכן שבבתי מטבחים מיושנים הייתה בוקה ומבולקה דבר שגרם ללחץ גם אצל בעלי החיים, יכולות הכפיתה וזרימת הדם לאחר השחיטה היו מיושנים יותר, דבר שיתכן שגורם להצטמקות הריאות).

השלכה כלכלית של הצעת החוק

משמעותה הכלכלית של שחיטת עופות בקצב של ארבע עופות בלבד בדקה, תייקר עד לאופן בלתי סביר את עלותו של העוף (בתקנים המחמירים ביותר של הבדצ"ם המחמירים ביותר מדובר בקצב של 10 עד 12 בדקה).

מסקנה

למרות החשיבות הגדולה של איסור צער בעלי חיים, היות ולפי המחקרים הקיימים אין בעיה הלכתית הנובעת משחיטת בעל חיים בפני חברו, ומכיוון שהגבלת קצב השחיטה לזה המתואר בהצעת החוק, תביא לייקור משמעותי של העופות בישראל, צורכי האדם והחברה גוברים במקרה זה, ויש לדחות לדעתנו את הצעת החוק.